

Govor supervizora Henry L. Clarke-a na simpozijumu u Brčkom o zakonu o krivičnom postupku Brčko Distrikta

Cijenjeni predsjednici nekoliko sudova, zamjenici ministara, cijenjene sudije i tužioci, cijenjeni profesori, predstavnici vlada na državnom i entitetskom nivou, dame i gospodo, dobro došli u Brčko Distrikt i na simpozijum o Zakonu o krivičnom postupku. Zaista mi je čast i zadovoljstvo da ste se u ovako velikom broju odazvali.

U toku protekle godine smo uveli, i sada u potpunosti primjenjujemo, radikalne promjene u vladavinu prava u Brčko Distriktu. Kada kažem "mi" mislim na institucije Distrikta i na međunarodnu zajednicu kako rade zajedno. Kada kažem "radikalne", želim objasniti da ono što smo radili nije postepena, evolucijska promjena u zakonima i institucijama Brčko Distrikta. Mi zamjenjujemo, a u velikoj mjeri smo već zamijenili, potpuno novim sudske sisteme i osnovne zakone koji su prethodno postojali.

Neki kažu da se krećemo suviše brzo, ili da smo promijenili previše. Oni su zabrinuti da ono što smo uradili nije dovoljno kompatibilno sa postojećim zakonima u entitetima. Želim da oduzmem malo vašeg vremena te da na početku ovog simpozijuma kažem suprotno: odavno je bilo vrijeme za fundamentalne reforme čitave strukture vladavine prava u Bosni i Hercegovini, pravosuđa, policije, i zakona iz oblasti krivičnog prava. Ne možemo zadobiti povjerenje običnih građana u ove institucije postepenim i površnim djelimičnim izmjenama. Mi dugujemo ljudima u ovoj zemlji da se krećemo što brže i

temeljitiije.

Uvjeren sam, na temelju mojih davnih studija kao i mog iskustva iz drugih zemalja, da se fundamentalne promjene u političkom i ekonomskom sistemu ne dešavaju ravnomjerno, širom cijele zemlje i u isto vrijeme. Promjene započinju tamo gdje postoje povoljne okolnosti, a zatim se šire kako novi sistemi dokazuju njihovu vrijednost. Konačna odluka Tribunala za Brčko nam je nalažala da izvršimo osnovne promjene, da objedinimo tri opštine, više sudova, u jedan Distrikt. Ovo nam je pružilo jedinstvenu priliku, a ja bih rekao i obavezu, da ove promjene napravimo na radikalna način. Mi smo imali hrabrosti, i upornosti, da pokušamo promijeniti cjelokupan odnos između pojedinca i javnih institucija.

Prvi supervizor je želio multietničke policijske snage. Sada, sve javne institucije Brčko Distrikta, uključujući i obrazovni sistem, su multietničkog karaktera. Očekujemo, a sve više ljudi u Distriktu to razumiju, da će svako biti tretiran jednako bez obzira na nacionalnu pripadnost. Ali svi će imati i iste obaveze prema svojim institucijama.

Imamo novi koncept javne službe u Brčko Distriktu. Svi radnici u javnoj službi su ponovno zaposleni na osnovu javnog konkursa. Imamo etički kodeks za službenike u Vladi i poslanike u Skupštini. Pokušali smo da razgraničimo rukovodne odgovornosti, i da ih izbalansiramo sa većim platama. Uveli smo finansijske kontrole, kao i novi budžetski sistem. Očekujemo integritet u javnoj službi a želimo takav krivično-pravni sistem koji će na brz i efikasan način rješavati slučajeve službenika koji su iznevjerili povjerenje javnosti.

Sada takođe imamo i istinski nezavistan pravosudni sistem. U decembru sam, na preporuku jednog cijenjenog panela, koji je razmotrio njihov rad u toku prošle godine, imenovao četvoro

najviših službenika u pravosuđu: predsjednika Osnovnog i Apelacionog suda, javnog tužioca, šefa Kancelarije za pravnu pomoć, na stalna i doživotna radna mjesta. Njihov posao, kao i njihov budžet, je sada zaštićen od svih eventualnih političkih manipulacija. Zaštićen, da, ali sad je potpuna odgovornost za upravljanje sistemom pravde u ovom Distriktu, prema najvišim profesionalnim standardima, jasno na njihovim plećima. Niko drugi se neće smatrati krivim ako ne budu imali najbolji pravosudni sistem u zemlji.

Sir John Laws, iz Apelacionog suda u Londonu, je bio kod nas u posjeti prošlog ljeta i često se sastajao sa našim sudijama. Prije nego što je otišao, svratio je i kod mene na razgovor. Pitao sam ga kako mu se čini rad sudija u Brčkom. Odgovorio mi je: "žele voditi pravosudni sistem sa integritetom." Nisam mogao poželjeti da čujem bolji odgovor.

Integritet je upravo ono što tražimo od svih javnih institucija Brčko Distrikta. Integritet zbog integriteta, zbog profesionalne satisfakcije. Još više, integritet nam je potreban kako bismo izgradili povjerenje običnih ljudi. Potreban nam je integritet, i profesionalni standardi, kako bismo privukli investicije i porast poslovanja. Smatram da to funkcioniše u Brčko Distriktu, i srećni smo što imamo ovu priliku da podijelimo naše iskustvo sa vama.